

Димерець А. В., здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії 1 року навчання
Науковий керівник – **Киселиця С. В.**, к. філос. н., доцент
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ПРОТИЛЕЖНОСТІ ПРИТЯГУЮТЬСЯ: ДЕЩО ПРО ФІЗИЧНЕ ЯВИЩЕ У ЛЮДСЬКИХ СТОСУНКАХ

Протилежності притягуються. Ця приказка добре відома людям будь-якого віку. Але чому люди з різними характерами, прагненнями та інтересами утворюють пару?

Спочатку розглянемо, на чому ґрунтується ця ідея. Зі шкільного курсу фізики ми знаємо, що протилежно (різноміненні) заряджені частинки притягуються, а однойменно заряджені відштовхуються (рис. 1). Аналогічно поведуть себе і магніти (рис. 2). Чому ж це відбувається?

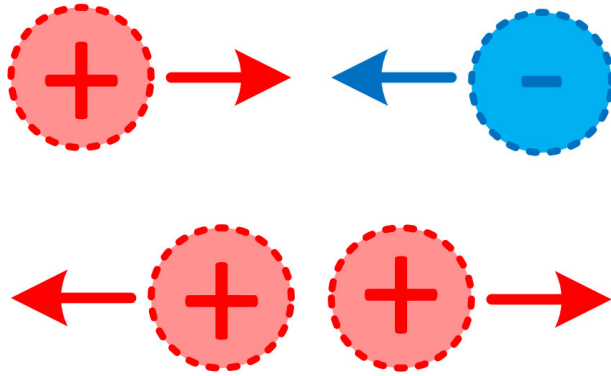

Рисунок 1 – Взаємодія різноміненних та однойменних заряджених частинок

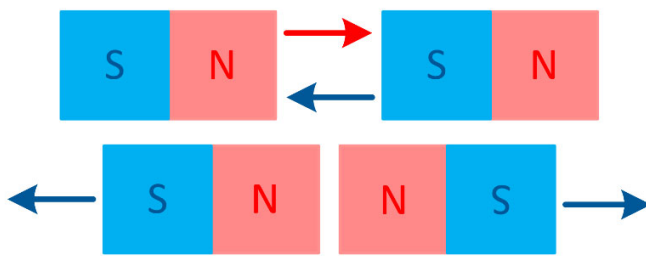
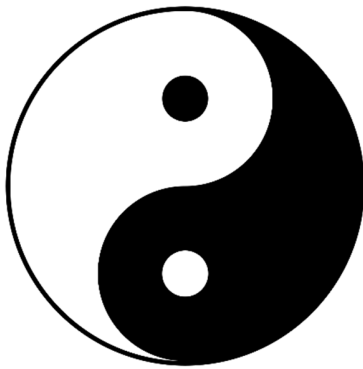

Рисунок 2 – Взаємодія намагнічених тіл

Кожна заряджена частинка (заряд) утворює навколо себе електричне поле [1]. Електричне поле групи зарядів можна розглядати як суму полів кожного окремого заряду. Але все у природі прагне до мінімуму енергії. Тому заряди в групі будуть прагнути зайняти такі положення, за яких енергія загального електричного поля буде мінімальною. З цієї причини поведінка зарядів і є такою, якою вона є. Електричні поля протилежно заряджених частинок будуть компенсувати одне одного, і загальне електричне поле буде меншим за поле кожної окремої частинки. А найбільшої компенсації можливо досягти, коли заряди будуть розташовуватися максимально близько один до одного.

Загальне електричне поле однойменних зарядів в той же час буде більшим за поле кожного окремого заряду, тому частинки будуть прагнути розташуватися якнайдалі одна від одної. Аналогічно поведуть себе і намагнічені тіла в магнітному полі. Яким же чином це фізичне явище проявляється у людських стосунках?

Прихильники цієї теорії спираються на те, що люди з різними характерами, вподобаннями, інтересами доповнюють одне одного, їм завжди є що розповісти одне одному, чим здивувати. Але це мало пов'язане з розглянутим фізичним явищем. У той же

*Рисунок 3 – Символ Дао
Інь та Ян*

час в житті люди з однаковими характерами та захопленнями також легко знаходять спільну мову.

Взагалі, ідея притягування протилежностей сильно нав'язана нам літературою та кінематографом. Ми любимо гарні історії зі щасливим фіналом, наприклад «Красуня та Чудовисько». Але реальне життя дуже рідко схоже на казку.

Тому на мою думку, людські стосунки краще описує принцип Дао [2, 3]. Символ Інь та Ян (рис. 3) ідеально демонструє як ідею протилежностей, так і ідею доповнення, а також ідею подібності. Половинки символу з одного боку є протилежними одна одній (біла та чорна), з іншого боку є абсолютно однаковими за формою, і в результаті вони разом утворюють рівне коло, що також відповідає теорії прагнення до мінімуму енергії, адже все в природі хоче прийняти округлу

форму.

Але символ Інь та Ян також не може ідеально відобразити людські стосунки. Він є всього-на-всього двовимірним, пласким. Людина в той же час є багатовимірною, багатогранною. До того ж форма цієї фігури може сильно змінюватися з віком, під впливом виховання, оточення, інших зовнішніх факторів, задля кращого взаємозв'язку з близькою людиною. І кожна людина прагне оточити себе тими, хто буде з нею найбільш сумісним, доповнювати її, та не конфліктувати.

Тому можна зробити висновок, що ідея притягування протилежностей має місце в людських стосунках, але не в повній мірі їх описує. До того ж вона має мало спільного з фізичним явищем.

Список використаних джерел

1. Бессонов Л.А. Теоретические основы электротехники. Электро-магнитное поле: Учебник для электротехн., энерг., приборостроит. спец. вузов: 8-е изд., перераб. и доп. Москва : Высшая школа, 1986. 263 с.
2. Торчинов Е. А. Даосизм. Опыт историко-религиоведческого описания. 2-е изд. Санкт-Петербург : ЭКСМО, 2004. 246 с. URL: http://biblio.nhat-pam.ru/Torchinov_Daosism.pdf (дата звернення 11.03.2021).
3. Лао Цзы. Дао-Дэ цзин / предисл., пер. с кит., коммент. Е. А. Торчинова. Санкт-Петербург : ЭКСМО, 1999. 487 с.